

Kurzus előadója: Bengi László
Kurzus megnevezése: Irodalmi prozeminárium
Kurzus megnevezése angolul: Literary Propedeutics
Kurzus kódja: OT-MAGY-211
Kurzus helye és ideje:
Oktató elérhetősége: email: lbengi@elte.hu fogadóóra: félév elején kerül bejelentésre
A kurzusvezetés nyelve(i): magyar A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar, angol Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar, angol
Kurzus előfeltétele(i):
A jegyszerzés módja(i): gyakorlati jegy
Követelmények: Az órák rendszeres látogatása mellett a házi feladatok legalább elégséges szintű teljesítése, két rövid kiselőadás, valamint zárthelyi dolgozat az órán elhangzottakból.
Kurzus leírása, tematikája: Az óra célja bevezetést nyújtani a bölcsészeti-irodalomtörténeti tanulmányokhoz. Ennek megfelelően nagy súllyal tárgyaljuk az irodalomtudományos kutatás forrásait, segédleteit, illetve módszertanának bizonyos vetületeit. Az így megismert(etett) alapfogalmak és -ismeretek nemcsak hasznosak, de több esetben elengedhetetlenek is a későbbi tanulmányok során teljesítendő (elsősorban szemináriumi) feladatok sikeres önálló elvégzéséhez. Az órának nem célja az irodalomelméleti fogalmak tárgyalása, a műértelmezés alapvető módszertanainak és jellegének vizsgálata, valamely korszak részletező tanulmányozása, amelyekre más szemináriumok szolgálnak. Cél azonban mindezen tanulmányok megalapozása.
Kurzushoz tartozó kötelező irodalom:
A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom: <i>Bevezetés a régi magyarországi irodalom filológiájába</i> , szerk. HARGITTAY Emil, Budapest, Universitas, 2003 ³ , részletek. Kritikai kiadások és bibliográfiai források tanulmányozása.
Megjegyzés:

Kurzus előadója: Bengi László
Kurzus megnevezése: Bevezetés a kultúratudományba
Kurzus megnevezése angolul: Introduction to Cultural Studies
Kurzus kódja: BBN-CUL-200
Kurzus helye és ideje: Cs 12:00–13:30
Oktató elérhetősége: email: lbengi@elte.hu fogadóóra: félév elején kerül bejelentésre
A kurzusvezetés nyelve(i): magyar A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar, angol Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar, angol
Kurzus előfeltétele(i):
A jegyszerzés módja(i): vizsga
Követelmények: az órán elhangzottak és az olvasmányok ismerete
Kurzus leírása, tematikája: Az óra célja egyfelől a kultúratudomány némely elméleti kérdéskörének és gyakorlati vizsgálati területének bevezető jellegű bemutatása, mindenképp a kultúra fogalmának, a mindennapok (népszerű, illetve fogyasztói) kultúrájának, a magas és mindennapi kultúra közti közvetítés csatornáinak középpontba állításával. Áttekintést kívánunk adni a kultúra hordozta tudás szerkezetéről éppúgy, mint a kultúratudományok fontos irányzatairól és módszereiről.
Kurzushoz tartozó kötelező irodalom: A vizsgára az órán elhangzottak alapos ismeretén túl elolvasandó 8–10 rövid tanulmányt a kultúratudomány alapszövegei közül a félév elején választjuk ki.
A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom: <i>A kultúra szociológiája</i> , szerk. Wessely Anna, Osiris, Budapest, 2003. <i>The Cultural Studies Reader</i> , ed. by Simon During, Routledge, 2 nd ed., 1999. Clifford Geertz, <i>Az értelmezés hatalma</i> , Századvég, Budapest, 1994. <i>Narratívák 3.</i> , szerk. Thomka Beáta, Kijárat, Budapest, 1999. <i>A fenomenológia a társadalomtudományban</i> , szerk. Hernádi Miklós, Gondolat, Budapest, 1984. Max Horkheimer, Theodor W. Adorno, <i>A felvilágosodás dialektikája</i> , Atlantisz, Budapest, 2011. Mihail Bahtyin, <i>Francois Rabelais művészete, a középkor és a reneszánsz népi kultúrája</i> , Osiris, Budapest, 2002. Peter Burke, <i>A populáris kultúra a történettudomány és az etnológia mesgyéjén</i> , Ethnographia, 1984/3., 362–373 (neten is elérhető). Jan Assmann, <i>A kulturális emlékezet</i> , Atlantisz, Budapest, 1999. <i>Irodalmi kánon és kanonizáció</i> , szerk. Rohonyi Zoltán, Osiris, Budapest, 2001.
Megjegyzés:

Kurzus előadója: Bengi László
Kurzus megnevezése: Kép és nyelv
Kurzus megnevezése angolul: Picture and Language
Kurzus kódja: BMA-MAGD-IR-412 és BMA-MAGD-IR-541 (4 kredit)
Kurzus helye és ideje: K 10:00–11:30
Oktató elérhetősége: email: lbengi@elte.hu fogadóóra: félév elején kerül bejelentésre
A kurzusvezetés nyelve(i): magyar A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar, angol Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar, angol
Kurzus előfeltétele(i):
A jegyszerzés módja(i): gyakorlati jegy
Követelmények: referátum és órai munka
Kurzus leírása, tematikája: Az óra célja egyfelől kép és nyelv, festészet és irodalom intermediális kapcsolatának néhány elméleti szöveg példáján keresztül történő körbejárása. Ehhez járul másfelől olyan irodalmi szövegek, konkrétan versek és elbeszélések elemző vizsgálata, amelyek valamilyen módon szintén reflektálnak erre a problémára.
Kurzushoz tartozó kötelező irodalom: Keats: <i>Óda egy görög vázához</i> ; Rilke: <i>Archaikus Apolló torzó</i> ; Hofmannstahl: <i>Idill</i> <i>Vizuális költészet Magyarországon, II., Válogatás a 20. századi vizuális költészetből</i> , szerk. Kovács Zsolt – L. Simon László, Felsőmagyarország – Magyar Műhely, Budapest, 1998. Poe: <i>Az ovális arckép</i> ; Balzac: <i>Az ismeretlen remekmű</i> ; Gogol: <i>Az arckép</i> ; Wilde: <i>Dorian Gray arcképe</i> ; Mészöly: <i>Film</i> A kötelező elméleti szakirodalmat a referátumokkal összhangban választjuk ki.
A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom: Jonathan Crary: <i>A megfigyelő módszerei</i> , Osiris, Budapest, 1999. W.J.T. Mitchell: <i>A képek politikája</i> , JATEPress, Szeged, 2008 (Ikonológia és Műértelmezés, 13). <i>A kép a médiaművészet korában</i> , szerk. Nagy Edina, L'Harmattan, Budapest, 2006. Francois Soulages: <i>A fotográfia esztétikája</i> , Kijárat, Budapest, 2011. <i>Illúzió a természetben és a művészetben</i> , szerk. R.L. Gregory – E.H. Gombrich, Gondolat, Budapest, 1982. <i>A tér költészete: Fotókritikai antológia</i> , szerk. Steve Yates, Typotex, Budapest, 2008. A Kijárat Kiadó Spatium sorozatának kötetei. <i>Narratívák 1. Képelemzés – Képleírás és képi elbeszélés</i> , szerk. Thomka Beáta, Kijárat, Budapest, 1998. Hans Belting: <i>A hiteles kép</i> , Atlantisz, Budapest, 2009. Hans Belting: <i>A művészettörténet vége</i> , Atlantisz, Budapest, 2006.
Megjegyzés:

Kurzus előadója: Bengi László
Kurzus megnevezése: Irodalom és kultúratudomány
Kurzus megnevezése angolul: Literature and Cultural Studies
Kurzus kódja: BMA-IROD-120
Kurzus helye és ideje: K 8:30–10:00
Oktató elérhetősége: email: lbengi@elte.hu fogadóóra: félév elején kerül bejelentésre
A kurzusvezetés nyelve(i): magyar A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar, angol Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar, angol
Kurzus előfeltétele(i):
A jegyszerzés módja(i): referátum és aktív részvétel vagy az Intézet által hozott szabályozásnak megfelelő szemináriumi dolgozat
Követelmények: referátum, órai munka vagy szemináriumi dolgozat
Kurzus leírása, tematikája: A kurzus célja konkrét esettanulmányokon keresztül mérlegelni a kultúratudomány némely kérdésfelvetésének jelentőségét. Legalább részlegesen számba kívánjuk venni, hogy mit tudunk a tágran értelmezett magyar századforduló – a 19. század utolsó évtizedeitől a harmincas évek végéig terjedő mintegy 50 év – irodalom-, főként prózatörténeti folyamatairól. Ezt a kurzus közösen kiválasztott tematikus csomópontok vizsgálata révén kísérli meg, míg a közös órai beszélgetések során olyan művekről lesz szó, amelyek a kurzus témája kapcsán relevánsak mint a szóban forgó kulturális feltételeknek vagy gyakorlatoknak irodalmi-művészeti reflexiói.
Kurzushoz tartozó kötelező irodalom: A kötelezően földolgozandó irodalom hallgatónként eltérő a referátumtól függően.
A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom: Jürgen Habermas, <i>A társadalmi nyilvánosság szerkezetváltozása</i> , Századvég, Budapest, 1993. Richard Sennett, <i>A közéleti ember bukása</i> , Helikon, Budapest, 1998. <i>A modern város történeti dilemmái</i> , szerk. Gyáni Gábor, Csokonai, Debrecen, 1995. Gyáni Gábor, <i>Hétköznapi Budapest</i> , Városháza, 1995. A Budapesti Negyed folyóirat számos tematikus összeállítása.
Megjegyzés:

Kurzus előadója: Bengi László
Kurzus megnevezése: Filozófiai és művészeti hermeneutika
Kurzus megnevezése angolul: Hermeneutics
Kurzus kódja: BMA-IROD-210
Kurzus helye és ideje: H 12:00–13:30
Oktató elérhetősége: email: lbengi@elte.hu fogadóóra: félév elején kerül bejelentésre
A kurzusvezetés nyelve(i): magyar A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar, angol Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar, angol
Kurzus előfeltétele(i):
A jegyszerzés módja(i): szóbeli vizsga
Követelmények: A hallgatók a vizsgaidőszakban szóbeli vizsgát tesznek a félév során értelmezett művekre alapuló tételjegyzék alapján. A félév során minden órán írt fakultatív zárthelyi dolgozatok eredménye alapján vizsgakönnyítés kapható.
Kurzus leírása, tematikája: Az előadás célja irodalom és filozófia összefüggésének vizsgálata a hermeneutikai fölfogás részletes vizsgálatán keresztül. Ennek során Gadamer fő műve áll a középpontban, amelyet részletekbe menően fogunk elemezni, természetesen kontextusára és kapcsolataira való tekintettel is. Az <i>Igazság és módszer</i> kapcsán külön súlyt fogunk helyezni Gadamer viszonyára az esztétikához, illetve a művészetekhez. Ezt Jauss, Habermas és Ricoeur egy-egy tanulmányának értelmezése egészíti ki, amelyek expliciten gondolják tovább Gadamer hermeneutikai fölvetéseit, valamint mérlegelik ennek irodalomelméleti jelentőségét.
Kurzushoz tartozó kötelező irodalom: H.-G. Gadamer: <i>Igazság és módszer</i> , Gondolat, Bp., 1984, bő részletek. Jürgen Habermas, <i>Technika és tudomány mint „ideológia”</i> = J. H., <i>Válogatott tanulmányok</i> , Atlantisz, Budapest, 1994, 11–58. Paul Ricoeur, <i>Szövegmagyarázat és megértés = Narratívák 4.</i> , szerk. Thomka Beáta, Kijárat, Budapest, 2000. Hans Robert Jauss, <i>Recepcióelmélet – esztétikai tapasztalat – irodalmi hermeneutika</i> , Osiris, Budapest, 1997, a félév elején kiválasztott fejezet.
A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom: Wolfgang Iser, <i>A fiktív és az imaginárius</i> , Budapest, 2001. H.-G. Gadamer: <i>A szép aktualitása</i> , T-Twins, Budapest, 1994. <i>Szöveg és interpretáció</i> , szerk. Bacsó Béla, Cserépfalvi, Budapest, é.n. <i>Filozófiai hermeneutika</i> , szerk. Csikós Ella, Lakatos László, Budapest, 1990. Jean Grondin: <i>Bevezetés a filozófiai hermeneutikába</i> , Osiris, 2002. Fehér M. István: <i>Hermeneutikai tanulmányok I.</i> , L'Harmattan, Budapest, 2001. Literatura, 1991/4., illetve az Athenaeum folyóirat kötetei (1991–1995).
Megjegyzés:

Kurzus előadója: Bengi László
Kurzus megnevezése: Irodalmi és művészeti kánonok
Kurzus megnevezése angolul: Canons in Literature and Arts
Kurzus kódja: MAGD-IR-411 (4 kredit)
Kurzus helye és ideje: K 12:00–12:45
Oktató elérhetősége: email: lbengi@elte.hu fogadóóra: félév elején kerül bejelentésre
A kurzusvezetés nyelve(i): magyar A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar, angol Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar, angol
Kurzus előfeltétele(i):
A jegyszerzés módja(i): szóbeli vizsga
Követelmények:
Kurzus leírása, tematikája: Az óra középpontjában Kosztolányi értekező és publicisztikai írásai állnak. Ezek alakulásának és kontextusának értelmezése világít rá Kosztolányi és a kor változó, részben eltérő és konfliktusban álló művészet- és irodalomfölfogására. Ez pedig mind elméletben, mind gyakorlatban eltérő kánonok kiformalódását eredményezi, illetve különböző kanonizációs elvek feltételrendszerében bontakozik ki. A kurzus célja ezeknek a folyamatoknak, az ezeket befolyásoló tényezőknek és történeti összefüggéseknek konkrét eseteken keresztül való megvilágítása.
Kurzushoz tartozó kötelező irodalom: Kosztolányi a kurzus során tárgyalt esszéi Bengi László: <i>Elbeszél halál</i> , Ráció, Budapest, 2012. <i>Irodalmi kánon és kanonizáció</i> , szerk. Rohonyi Zoltán, Osiris, Budapest, 2001.
A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom: Szegedy-Maszák Mihály: <i>Kosztolányi Dezső</i> , Kalligram, Pozsony, 2010.
Megjegyzés: A következő félévben ezen a kódon nem indul óra!

Kurzus előadója: Bengi László
Kurzus megnevezése: Irodalmi és művészeti kánonok
Kurzus megnevezése angolul: Canons in Literature and Arts
Kurzus kódja: BMA-HUND-301 (2 kredit)
Kurzus helye és ideje: K 12:00–12:45
Oktató elérhetősége: email: lbengi@elte.hu fogadóóra: félév elején kerül bejelentésre
A kurzusvezetés nyelve(i): magyar A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar, angol Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar, angol
Kurzus előfeltétele(i):
A jegyszerzés módja(i): szóbeli vizsga
Követelmények:
Kurzus leírása, tematikája: Az óra középpontjában Kosztolányi értekező és publicisztikai írásai állnak. Ezek alakulásának és kontextusának értelmezése világít rá Kosztolányi és a kor változó, részben eltérő és konfliktusban álló művészet- és irodalomfölfogására. Ez pedig mind elméletben, mind gyakorlatban eltérő kánonok kiformalódását eredményezi, illetve különböző kanonizációs elvek feltételrendszerében bontakozik ki. A kurzus célja ezeknek a folyamatoknak, az ezeket befolyásoló tényezőknek és történeti összefüggéseknek konkrét eseteken keresztül való megvilágítása.
Kurzushoz tartozó kötelező irodalom: A vizsgán kötelező ismeretkörök az órán elhangzottak mellett Kosztolányi néhány, a kurzus során tárgyalt esszéjét foglalják magukban.
A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom: Szegedy-Maszák Mihály: <i>Kosztolányi Dezső</i> , Kalligram, Pozsony, 2010. Bengi László: <i>Elbeszél halál</i> , Ráció, Budapest, 2012. <i>Irodalmi kánon és kanonizáció</i> , szerk. Rohonyi Zoltán, Osiris, Budapest, 2001.
Megjegyzés: A következő félévben ezen a kódon nem indul óra!

Kurzus előadója: Bengi László
Kurzus megnevezése: Technika a művészetben – művészet a technikában
Kurzus megnevezése angolul: Technique and Arts
Kurzus kódja: MAGD-IR-441
Kurzus helye és ideje: K 13:00–13:45
Oktató elérhetősége: email: lbengi@elte.hu fogadóóra: félév elején kerül bejelentésre
A kurzusvezetés nyelve(i): magyar A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar, angol Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar, angol
Kurzus előfeltétele(i):
A jegyszerzés módja(i): szóbeli vizsga
Követelmények:
Kurzus leírása, tematikája: Az óra célja egyfelől a kultúratudomány némely kánonokhoz és kulturális intézményekhez kapcsolódó elméleti kérdéskörének és gyakorlati vizsgálati területének bemutatása, mindenekelőtt a mindennapok kultúrájának, a magas és mindennapi kultúra közti közvetítés csatornáinak, a technikai feltételeknek és a modernizáció alternatív folyamatainak középpontba állításával. Az elméleti jellegű tanulmányokat gyakorlati kérdések, viták, illetve alkotások elemzésén keresztül tesszük kiegyensúlyozottá. Egyaránt igyekszünk majd fölvetni annak kérdéseit, hogy egyes kulturális tevékenységek milyen képet mutatnak az emberről, a társadalmi kapcsolatokról, a kultúra szerepéről és helyzetéről, valamint hogy a művészeti-kulturális alkotások mennyiben alakítják és formálják (artikulálják) az említett kérdésekről alkotott vélekedéseinket.
Kurzushoz tartozó kötelező irodalom: A vizsgán kötelező ismeretkörök az órán elhangzottak.
A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom: a Replika folyóirat számai <i>A kultúra szociológiája</i> , szerk. Wessely Anna, Osiris, Budapest, 2003. <i>The Cultural Studies Reader</i> , ed. by Simon Doring, Routledge, 2 nd ed., 1999. Klaniczay Gábor, <i>Ellenkultúra a hetvenes–nyolcvanas években</i> , Budapest, 2003. <i>A második nyilvánosság</i> , összeáll. Hans Knoll, Enciklopédia Kiadó, Budapest, 2002. <i>Buldózer. Médiaelméleti antológia</i> , szerk. Sugár János, Media Research, 1997.
Megjegyzés: A következő félévben ezen a kódon nem indul óra!